

Під економічним розвитком розуміємо збільшення реального доходу на одну особу, як бажана мета. Однак неможливо досягти високого доходу на душу населення без накопичення сучасної інфраструктури. Стає очевидним тісний взаємозв'язок між швидким зростанням доходу на душу населення та збільшенням заощаджень, що в свою чергу призводить до високого темпу росту інвестицій загалом і соціальних у тому числі, створюючи передумови для подальшого розвитку.

Соціальні інвестиції можуть принести значні результати в економічному розвитку, що проявлятимуться в: стимулюванні економічного зростання; нагромадженні людського капіталу; зростанні продуктивності праці; підвищенні рівня та якості життя населення; підвищенні доходу на душу населення.

Важливо визнати роль та необхідність соціальних інвестицій на державному рівні адже вони забезпечують економічні та соціальні потреби сучасного суспільства. Недооцінка нагромадження у соціальній сфері загрожує неминучим відставанням економічного і соціального розвитку країни. Економічне зростання та підвищення добробуту населення є взаємопов'язаними процесами, тому першочергове завдання держави полягає у формуванні і поширенні механізму соціального інвестування та практичного залучення місцевої влади, бізнес структур, недержавних організацій та населення до вирішення проблем соціальної сфери.

УДК 339.727.22 (477)

К. С. Малько,
аспірантка кафедри політекономії обліково-економічних факультетів,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ОСНОВНІ ЕТАПИ ТА СТАН ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

При проведенні періодизації залучення ПІІ в Україну на основі комплексного набору критеріїв: обсяг та галузева структура внесених інвестицій, кількість створених ПЗІІ та їх роль у приймаючій економіці, середній розмір іноземної інвестиції та середня кількість зайнятих на одному ПЗІІ, особливості державного регулювання ПІІ. В результаті, виділено основні етапи іноземного інвестування в економіку України, які наведено у табл. 1.

Таблиця 1

**ОСНОВНІ ЕТАПИ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТИВАННЯ В ЕКОНОМІКУ
УКРАЇНИ [6, с. 23]**

№	Назва етапу	Основні типи ПІІ*	Опис / приклади**
1	ПІІ в командно-адміністративній економіці (1989—1991)	Тип 2-3	Мала кількість ПІІ при переважно виробничій меті їх створення та значній кількості зайнятих на одному ПІІ. Відсутність зловживань з боку ПІІ
2	Перші ПІІ у незалежній Україні (VII. 1991 — II. 1992)	Невизначено унаслідок короткого проміжку	Відсутність національного законодавства про ПІІ унеможливила їх значний приплив
3	Етап масового створення дрібних ПІІ, зокрема фіктивних (1992—1993)	Типи 1-2, переважає тип 1	Різно зросла кількість утворюваних ПІІ (до 1700 підприємств на рік) за порівняно невеликих обсягів інвестування (до 150 млн дол. США на рік). Суттєво зменшується середня кількість зайнятих на одному ПІІ та середній розмір ПІІ
4	Інтенсивне створення ПІІ з кваліфікаційною інвестицією (1993 — 1996)	Типи 1-2	Збереження високих темпів утворення ПІІ. Середній обсяг інвестиції залишається незначним — до 250 тис. дол. США
5	Етап переходу на національний режим інвестування (1996—1998)	Тип 2	Скасування пільг не призвело до різкого зменшення припливу іноземних інвестицій, однак скоротило темпи створення ПІІ (до 500-600 ПІІ на рік); якісних змін у галузевій структурі та обсягах ПІІ не відбулось, середній обсяг іноземної інвестиції ще незначний
6	Поява перших великих інвесторів (1998/1999—2002)	Тип 2, перші ознаки типу 3	Зростання середнього обсягу інвестиції (до 600 тис. дол. США). Низка значних інвестицій. У галузевій структурі ПІІ зменшується частка торгівлі, збільшується частка фінансів і кредиту, транспорту і зв'язку. Зростає середня кількість зайнятих на одному ПІІ, збільшується частка ПІІ у промисловому виробництві
6а	Пожвавлення інвестування у СЕЗ (1999—2002)	Типи 1-2-3	Широкий спектр інвестиційних проєктів у СЕЗ, від пільгоорієнтованих до масштабних виробничих проєктів

*Типологія іноземних інвестицій: Тип 1 — пільгоорієнтовані; Тип 2 — збутоорієнтовані; Тип 3 — виробничоорієнтовані

**За даними Держкомстату України

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (ПІІ), внесених в Україну, на 1 січня 2011 р. склав 44 млрд 708,0 млн дол., що на

11,6 % більше за обсяг інвестицій на початок 2010 р., і в розрахунку на одну людину склав 978,5 дол. Про це повідомляє прес-служба Державної служби статистики України. Інвестиції надійшли з 125 країн світу. Інвестування здійснювалося переважно у вигляді грошових внесків і склало 5 млрд 684,8 млн дол. (95,0 % вкладеного обсягу). Рівень прямих іноземних інвестицій з ЄС в Україну щороку зростає, навіть якщо інвестиційний клімат як і раніше не вважається сприятливим згідно міжнародних оцінок, тим не менше країна розглядається потенційно привабливою для інвестування завдяки географічному розташуванню і високій кількості потенційних споживачів.

В Україні існує ряд переваг для залучення інвестицій. Основні причини низької інвестиційної привабливості України:

- недостатня ємність внутрішнього ринку;
- високий податковий тиск на бізнес та його адміністративна зарегульованість;
- нерозвинутість ринку цінних паперів, землі, нерухомості, інших ринкових інститутів і корпоративного сектору в цілому;
- низька конкурентоспроможність багатьох українських товарів на світових ринках, що робить невигідним вкладення їх у виробництво;
- відсутність послідовної інвестиційної політики держави та відповідних механізмів її втілення на місцевому рівні;
- брак достовірної та оперативної інформації, що зменшує ефективність співпраці між суб'єктами ринку;
- інертність місцевої влади, значною мірою викликана відсутністю стимулів і механізмів для залучення інвестицій у реальну економіку.

Переваги України для залучення інвестицій:

- вона становить один з найбільших ринків Європи, який характеризується великим, з точки зору природних і людських ресурсів, потенціалом, що, в свою чергу, значно підвищує інтерес до неї з боку світових ТНК, яким для збільшення своїх капіталів необхідно шукати нові ринки збуту товарів;
- доступ до стратегічних ринків, зокрема ЄС — одного з найбільших світових ринків; Росії — найбільш динамічного світового ринку; сусідство із Середнім Сходом;
- інтерес інвесторів до гірничодобувної промисловості, сільськогосподарства, хімічної промисловості та металургії може бути використаний для залучення коштів у ці найперспективніші галузі [2, с. 78].

Список літератури

1. Ванькович Д., Демчишак Н. Інвестиційний клімат в Україні та шляхи його поліпшення: економіко-правовий аспект // Економіст. — № 4. — 2007. — С. 79—81.
2. Гаврилюк О. В. Поліпшення інвестиційного клімату в Україні // Фінанси України. — 2009. — № 1. — С. 42—48.
3. Гайдуцький А. П. Оцінка інвестиційної привабливості економіки // Економіка і прогнозування. — 2004. — № 4. — С. 3—7.
4. Дрич А. Основні способи досягнення інвестиційної привабливості України / А. Дрич // Вісник НБУ. — 2010. — № 4. — С. 40—41.
5. Іванова А. Г. Інвестиційна привабливість України та шляхи її поліпшення / А. Г. Іванова, А. В. Череп // Формування ринкових відносин. — 2010. — № 5. — С. 76—79.
6. Держкомстат України www.ukrstat.gov.ua
7. Standard & Poor's підвищило рейтинги України Україна, 30 липня, <http://tsn.ua/>
8. Fitch підвищило Україні ще один рейтинг // Економічна правда <http://www.epravda.com.ua/news/2010/07/7/240904/>
9. Heritage Foundation / Wall Street Journal <http://www.heritage.org/index/Country/Ukraine>
10. <http://www.unctad.org/Templates/Page.asp?intItemID=1923&lang=1m>

УДК 331.2

М. Б. Махсма,

канд. екон. наук, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці,

Є. В. Козлов

канд. філософ. наук, старший викладач кафедри філософії, ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ІНВЕСТИЦІЙНА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАЙНЯТОСТІ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ

Розв'язання нагальної проблеми забезпечення ефективної зайнятості в аграрному секторі України залежить від багатьох факторів. Не останнє місце серед них займають процеси інвестування в сільськогосподарському виробництві. Оновлення матеріально-технічної бази аграрних підприємств, модернізація, реконструкція існуючих і зведення нових об'єктів виробничої інфраструктури сектору, без яких неможливо на сучасному етапі за-